

9. 6. 2016

ID: 101790

Smlouva o dílo

Dokud smluvní strany nedohodnou podstatné části smlouvy, kdy jednou z nich je u smlouvy o dílo i dohoda o určení předmětu díla, k platnému uzavření smlouvy o dílo podle § 536 obch. zák. nedojde.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 2413/2015, ze dne 9.2.2016)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně ABB s.r.o., se sídlem P., zastoupené Mgr. V.K., advokátem se sídlem P., proti žalované E.-Energo a.s., se sídlem B., zastoupené JUDr. P.Š., advokátem se sídlem B., o zaplacení smluvní pokuty, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 25 ECm 9/2011, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 14. ledna 2015, č. j. 8 Cmo 167/2014-312, tak, že dovolání se zamítá

Z odůvodnění :

Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 14. ledna 2015, č. j. 8 Cmo 167/2014-312, výrokem I. změnil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 18. listopadu 2013, č. j. 25 ECm 9/2011-256, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 25. srpna 2014, č. j. 25 ECm 9/2011-304, v odvoláním napadené části, tj. ve výroku I., kterým bylo žalované uloženo zaplatit žalobkyni 434 400 Kč se smluvní pokutou ve výši 0,05 % od 19. 8. 2010 do 18. 11. 2013, a ve výroku III., jímž byl zamítnut vzájemný návrh žalované, jímž se domáhala zaplacení 1 207 192,54 Kč s příslušenstvím, tak, že zamítl žalobu ohledně zaplacení smluvní pokuty ve výši 0,05 % denně z částky 434 400 Kč za dobu od 19. 8. 2010 do 18. 11. 2013, a ve zbývajících částech výroku I. rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen soud prvního stupně) a ve výroku III. rozsudku soudu prvního stupně potvrdil; výrokem II. a III. rozhodl o náhradě nákladů řízení.

Vrchní soud v Olomouci (dále jen odvolací soud) se ztotožnil se soudem prvního stupně, že žalobkyni (jako zhotovitelce) vzniklo právo na zaplacení 434 400 Kč, jakožto nezaplacené ceny díla na základě smlouvy o dílo, uzavřené s žalovanou, jako objednatelkou díla, jestliže žalobkyně dílo žalované včetně víceprací předala. Považoval rovněž za správný závěr soudu prvního stupně o zamítnutí vzájemného návrhu žalované, jímž se domáhala zaplacení nákladů vynaložených na opravu díla ve výši 1 207 192,54 Kč (po započtení žalobou požadované částky ve výši 434 400 Kč). Odvolací soud závěr o potvrzení zamítnutí vzájemného návrhu žalované odůvodnil tím, že po uplatnění reklamace díla, kdy žalovaná požadovala bezplatné odstranění vady díla, si zajistila opravu vad díla sama, přičemž tento postup byl v rozporu s § 436 odst. 2 obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), na něž odkazuje § 564 obch. zák., podle něhož volbu nároků může objednatel změnit pouze se souhlasem zhotovitele. Odvolací soud proto dovodil, že pokud si žalovaná zajistila opravu díla sama, nebyla naplněna jedna z podmínek úspěšného uplatňování práva z odpovědnosti za vady díla, a tudíž splnění druhé podmínky, že dílo bylo skutečně vadné, jak tvrdila žalovaná, nebylo již třeba prokazovat.

Odvolací soud se však neztotožnil se soudem prvního stupně v závěru, že žalovaná má právo na zaplacení smluvní pokuty za prodlení se zaplacením ceny díla. Odvolací soud rekapituloval skutková zjištění ve věci, z nichž vyplynulo, že žalobkyně na poptávku žalované reagovala listinou ze dne 21. 4. 2000, v níž uvedla že jde o předběžnou cenovou nabídku. Součástí nabídky byly Všeobecné obchodní podmínky dodávky díla VDP SoD/2006 (dále jen VOP), označené za nedílnou součást nabídky. Platnost nabídky byla časově omezena do 30. 4. 2010. Na základě této nabídky žalovaná učinila dne 23. 4. 2010 objednávku a ta byla po precizaci zadání přijata žalobkyní dne 4. 5. 2010. Odvolací soud

posoudil cenovou nabídku jako všeobecné vymezení smluvních podmínek v rámci předšmluvního jednání a teprve objednávku žalované považoval za návrh na uzavření smlouvy. Pokud objednávka žalované obsahovala odkaz na předběžnou cenovou nabídku žalobkyně, odvolací soud dospěl k závěru, že z toho nelze dovodit, že by žalovaná VOP akceptovala. Podle odvolacího soudu odkaz na předběžnou cenovou nabídku plnil jen účel přesné identifikace předmětu objednávky. Odvolací soud uzavřel, že VOP se součástí uzavřené smlouvy o dílo nestaly, a proto žalobkyně není oprávněna po žalované požadovat zaplacení smluvní pokuty, v těchto VOP uvedené. Pokud pak žalobkyně ve vyjádření k odvolání uvedla, že v případě, že jí nebude přiznána smluvní pokuta, že žádá o přiznání úroků z prodlení v zákonné výši, odvolací soud konstatoval, že se jedná o nepřijatelné uplatňování nových nároků v odvolacím řízení. Odvolací soud proto změnil rozsudek soudu prvního stupně v části výroku I., kterou byla žalobkyni přiznána smluvní pokuta ve výši 0,05 % z částky 434 400 Kč od 19. 8. 2010 do 18. 11. 2013 tak, že žalobu v této části zamítl.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně včasné dovolání, v němž uvedla, že přípustnost dovolání spatřuje v tom, že v rozhodovací praxi odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena otázka, zda se všeobecné obchodní podmínky (VOP), obsahující pravidla pro přiznání smluvní pokuty, které byly součástí nabídky, staly součástí uzavřené smlouvy. Dovolatelka nesouhlasí s výkladem jednání stran při kontraktačním procesu učiněným odvolacím soudem, kdy odvolací soud považoval cenovou nabídku jen jako vymezení smluvního rámce a za návrh na uzavření smlouvy považoval až objednávku díla. Dovolatelka má za to, že na základě interpretačních pravidel vymezených v § 266 odst. 1 a 3 obch. zák. bylo třeba dovodit, že VOP, známé oběma smluvními stranám, se staly součástí jednání o smlouvě o dílo a následně součástí smluvních ujednání a že je tak žalovaná povinna zaplatit žalobkyni smluvní pokutu, která jí podle VOP náleží za prodlení s úhradou ceny díla.

Dovolatelka navrhla, aby dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu v napadeném rozsahu ohledně nároku na zaplacení smluvní pokuty změnil tak, že žalobkyni bude nárok na smluvní pokutu ve výši 0,05 % z částky 434 400 Kč od 19. 8. 2010 do 18. 11. 2013 přiznán.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“), jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.), v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) ve znění účinném do 31. 12. 2013 (článek II., bod 2. zákona č. 293/2013 Sbírky, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sbírky, občanský soudní řád ve znění pozdějších předpisů).

Dovolací soud posuzoval, zda je v dané věci dovolání přípustné a zda jsou splněny zákonem požadované podmínky, zejména náležitosti dovolání.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání je přípustné, neboť napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky, která nebyla v rozhodovací praxi dosud řešena, a to, zda všeobecné obchodní podmínky, které byly součástí předběžné cenové nabídky žalobkyně (jako zhotovitelky) ze dne 21. 4. 2010, časově omezené do 30. 4. 2010, se staly součástí smlouvy o dílo uzavřené akceptací objednávky žalované ze dne 23. 4. 2010 následně doplněné dne 4. 5. 2010 na základě návrhu žalobkyně ze dne 4. 5. 2010.

Dovolací soud vyšel při přezkoumání právního posouzení věci ze skutkových zjištění, k nimž dospěl

odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně, podle nichž žalovaná učinila u žalobkyně dne 23. 4. 2010 objednávku na základě nabídky žalobkyně ze dne 21. 4. 2010, jejíž součástí byly VOP, časově omezené do 30. 4. 2010. Žalovaná byla žalobkyní dne 4. 5. 2010 požádána o zaslání nové objednávky s uvedením správného čísla výkresu, a to č. 1E-08657, který obsahoval detailnější zpracování zadání. Nová objednávka, změněná na základě návrhu žalobkyně, obsahující detailněji vymezené požadované plnění, byla žalobkyní potvrzena dne 4. 5. 2010. Z těchto skutkových zjištění vyplývá, že žalovaná dne 4. 5. 2010 na základě návrhu žalobkyně na upřesnění původní objednávky doručila upřesněnou objednávku na požadované plnění žalobkyni, která konečnou objednávku žalované akceptovala.

Dovolací soud dospěl k závěru, že je namístě vyjít z ustanovení § 44 odst. 2, věty první zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, účinného do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“), podle něhož přijetí návrhu, které obsahuje dodatky, výhrady, omezení nebo jiné změny, je odmítnutím návrhu a považuje se za nový návrh. Z ustanovení § 43b odst. 1 písm. a) obč. zák. pak plyne, že návrh, i když je neodvolatelný, zaniká uplynutím lhůty, která v něm byla určena pro přijetí.

S ohledem na dané skutkové zjištění a výše uvedenou právní úpravu v rozhodné době dospěl Nejvyšší soud k závěru, že součástí smlouvy uzavřené ze dne 4. 5. 2010 již nemohly být VOP, které byly součástí původního návrhu žalobkyně na uzavření smlouvy v podobě nabídky časově omezené do 30. 4. 2010. Předmětné VOP byly pouze součástí zaniklého návrhu žalobkyně na uzavření smlouvy ze dne 21. 4. 2010. Ve smyslu § 44 odst. 2, věty první, obč. zák. byla upřesněná nabídka žalobkyně ze dne 4. 5. 2010 novým návrhem na uzavření smlouvy, který již VOP nemohl obsahovat, jestliže VOP byly pouze součástí zaniklého návrhu. Nový návrh žalobkyně byl žalovanou akceptován tím, že žalovaná doručila žalobkyni novou upřesněnou objednávku plnění, kterou žalobkyně dne 4. 5. 2010 přijala, čímž byl ukončen kontraktační proces a došlo k uzavření smlouvy, neobsahující již VOP. Závěr odvolacího soudu, že všeobecné obchodní podmínky nejsou součástí smlouvy uzavřené mezi účastnicemi dne 4. 5. 2010, je tedy správný. Dokud totiž smluvní strany nedohodnou podstatné části smlouvy, kdy jednou z nich je u smlouvy o dílo i dohoda o určení předmětu díla, k platnému uzavření smlouvy o dílo podle § 536 obch. zák. nedojde (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2013, sp. zn. 23 Cdo 4262/2011, veřejnosti dostupný na [www.nsoud.cz](#)). V daném případě odvolací soud tedy v souladu s ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu dovodil, že smlouva o dílo byla uzavřena dne 4. 5. 2010, kdy byl dovršen kontraktační proces, tedy dohoda o podstatných částech smlouvy – o specifikaci předmětu díla. Učinil-li odvolací soud závěr, že VOP, které byly součástí nabídky časově omezené do 30. 4. 2010, se součástí smlouvy o dílo uzavřené mezi účastnicemi dne 4. 5. 2010 nestaly, pak správně uzavřel, že žalobkyně není oprávněna požadovat po žalované zaplacení smluvní pokuty ve VOP uvedené, jestliže smlouva, jak vyplynulo ze skutkových zjištění, neobsahovala písemné ujednání o smluvní pokutě ve smyslu § 544 obč. zák.

Dovolací důvod nesprávného právního posouzení podle § 241a odst. 1 o. s. ř. nebyl tudíž naplněn.

Na základě výše uvedeného Nejvyššímu soudu nezbylo, než dovolání žalobkyně podle § 243d písm. a) o. s. ř. zamítnout.

zdroj: [www.nsoud.cz](#)

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)